

Język migowy

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026 / 2027
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Języków Obcych, WUM Centrum Dydaktyczne, ul. Trojdena 2a, 02-109 Warszawa tel. 22 5720863 sjosekretariat@wum.edu.pl, www.sjo.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr Maciej Ganczar, prof. WUM
Koordynator przedmiotu	dr Kinga Sądej, kinga.sadej-sobolewska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	mgr Paulina Gojtka, paulina.gojtka@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Katarzyna Gorycka, katarzyna.gorycka@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Rok i semestr studiów	Rok 3, semestr 6		Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)		10	0.5	
seminarium (S)				
ćwiczenia (C)				
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		15	0.5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z kulturą i społecznością Głuchych oraz podstawowymi zasadami komunikacji z osobą z niepełnosprawnością słuchu w kontekście pracy higienistki stomatologicznej.
C2	Przedstawienie podstaw Polskiego Języka Migowego (PJM), jego gramatyki, funkcji mimiki i przestrzeni oraz sposobów komunikowania się osób z niepełnosprawnością słuchu.
C3	Wykształcenie umiejętności praktycznych: daktylografii, liczebników oraz podstawowych ideogramów związanych ze zdrowiem, higieną jamy ustnej i pracą w gabinecie stomatologicznym.
C4	Kształtowanie podstawowych kompetencji komunikacyjnych w PJM w zakresie instrukcji, zaleceń higienicznych i krótkich dialogów wykorzystywanych podczas kontaktu z pacjentem w gabinecie stomatologicznym.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
HS_K15	stosować podstawowe techniki języka migowego w udzielaniu świadczeń

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

HS_K16	pomagać pacjentowi z niepełnosprawnością słuchu w dostępie do usług medycznych
HS_K17	porozumiewać się językiem migowym w stopniu podstawowym

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1	Osoby z niepełnosprawnością słuchu – podstawowe pojęcia i komunikacja: Podstawowe pojęcia dotyczące osób z niepełnosprawnością słuchu. Kultura i społeczność Głuchych – wartości, tożsamość, etykieta komunikacyjna. Zasady skutecznej komunikacji z pacjentem z niepełnosprawnością słuchu w środowisku medycznym i stomatologicznym, ze szczególnym uwzględnieniem kontaktu wzrokowego, mimiki i ekspresji.	HS_K15 HS_K16 HS_K17
W2	Polski Język Migowy (PJM): Podstawowe informacje o PJM i jego strukturze. Funkcja mimiki, gestów i przestrzeni w komunikacji migowej. Podstawowe reguły gramatyczne PJM.	HS_K15 HS_K16 HS_K17
W3	Daktylografia i liczebniki: Polski alfabet palcowy (daktylografia) – znaki statyczne i dynamiczne. Liczebniki główne i porządkowe. Przekazywanie skrótów, oznaczeń i podstawowych pojęć stosowanych w praktyce stomatologicznej.	HS_K15 HS_K16 HS_K17
W4	Ideogramy i słownictwo specjalistyczne: Znaki migowe związane ze zdrowiem, higieną jamy ustnej i pracą w gabinecie stomatologicznym: – <i>ząb, dziąsło, język, ból, szczoteczka, pasta, proteza, aparat ortodontyczny, lekarz, pacjent, gabinet, higiena jamy ustnej.</i> Podstawowe komunikaty i polecenia wykorzystywane w gabinecie stomatologicznym.	HS_K15 HS_K16 HS_K17
W5	Ćwiczenia komunikacyjne i pokazowe: Proste dialogi i komunikaty w kontakcie z pacjentem: – powitanie, przedstawienie się, podstawowe pytania, – instrukcje dotyczące higieny jamy ustnej, – polecenia używane podczas wizyty stomatologicznej (np. „proszę otworzyć usta”, „proszę wypłukać”, „czy boli?”). Ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem podstawowych znaków PJM.	HS_K15 HS_K16 HS_K17

6. LITERATURA
Obowiązkowa
1. Rzeźniczak, D., <i>Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego</i> , Poltext 2016. 2. Włodarczak, A., <i>Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby</i> , Psychoskok 2018. 3. Kosiba, O., Grenda, J., <i>Leksykon języka migowego</i> . Silentium, Bogatynia 2011.
Uzupełniająca
1. Czajkowska-Kisil, M. (red.). <i>Korpusowy Słownik PJM</i> . Uniwersytet Warszawski – https://www.sloownikpjm.uw.edu.pl/ 2. <i>Medycyna w PJM – materiały edukacyjne UW</i> – https://www.medycynapjm.uw.edu.pl/ 3. <i>Migam.org – Nauka języka migowego</i> – https://migam.org/pl/nauka-jezyka-migowego/lekcje 4. <i>Materiały dydaktyczne prowadzącego</i> (zestawy znaków, nagrania PJM, ćwiczenia gabinetowe).

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_K15 HS_K16 HS_K17	1. Kolokwium końcowe (forma pisemno-praktyczna – „dyktando migowe”): – daktylografia (alfabet palcowy, liczebniki, skróty, miary), – ideogramy (znaki w izolacji i w zdaniach), – zapis podstawowych znaków i komunikatów PJM. 2. Ćwiczenia praktyczne w trakcie zajęć (odpowiadające dawnej formie „dialogów”): – krótkie dialogi i polecenia w kontekście gabinetu stomatologicznego, – miganie i odczytywanie ideogramów w izolacji i prostych zdaniach, – rozumienie krótkich nagrań PJM i udzielanie odpowiedzi, – praktyczne reakcje na instrukcje zawodowe. 3. Aktywny udział w zajęciach. Kryteria zaliczenia: • pozytywne zaliczenie kolokwium końcowego, • aktywne uczestnictwo w zajęciach i ćwiczeniach praktycznych, dopuszczalne dwie nieobecności (zgodnie z regulaminem SJO).	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny) < 60% ----- 2 (niedostateczny)

8. INFORMACJE DODATKOWE

Osobą odpowiedzialną za dydaktykę jest Kierownik Studium – dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM, e-mail: maciej.ganczar@wum.edu.pl

Studentom przysługują dwa terminy poprawkowe kolokwium kończącego każdy semestr, zgodnie z regulaminem SJO WUM (przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej). Forma zaliczenia semestru w pierwszym i drugim terminie jest taka sama (opis znajduje się w punkcie 7 tego sylabusu).

SJO nie prowadzi koła naukowego.

Regulamin zajęć w Studium Języków Obcych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

1. Studium Języków Obcych (SJO) prowadzi zajęcia z języków nowożytnych i języka łacińskiego zgodnie z programem studiów obowiązującym na danym kierunku.

2. Lektorat kończy się zaliczeniem lub zaliczeniem na ocenę i egzaminem w zależności od nauczanego języka oraz kierunku studiów.

3. Przedmiotem nauczania jest język specjalistyczny, dostosowany do potrzeb zawodowych przyszłych absolwentów.

4. Podstawę zaliczenia przedmiotu stanowią: udział w zajęciach, pozytywne oceny uzyskane z kolokwiów cząstkowych oraz pisemnego sprawdzianu końcowego i prezentacji w przypadku języków nowożytnych.

5. W przypadku nieobecności:

- dwie nieobecności w semestrze (dotyczy 4 jednostek po 45 min) – obie należy zaliczyć w terminie do dwóch tygodni od daty nieobecności

- trzy nieobecności w semestrze (dotyczy 6 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest napisać podanie do kierownika SJO z prośbą o umożliwienie odrobienia i zaliczenia trzeciej nieobecności w trybie indywidualnym

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

- cztery i więcej nieobecności w semestrze (dotyczy 8 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest do powtarzania semestru (w wypadku pobytu w szpitalu lub długotrwałej choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim student może ubiegać się o zgodę na zaliczanie nieobecności w sesji poprawkowej).

6. Student ma obowiązek zgłosić się na pisemny sprawdzian zaliczający semestr w wyznaczonym terminie. W przypadku niestawienia się bądź niezaliczenia sprawdzianu, studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy ustalony przez prowadzącego. Sprawdzian poprawkowy należy zaliczyć nie później niż przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W przypadku niezaliczenia poprawy studentowi przysługuje drugi termin poprawkowy zgodnie z regulaminem studiów.

7. Student ubiegający się o zwolnienie z lektoratu (przepisanie oceny) powinien złożyć stosowne podanie do kierownika SJO w pierwszym tygodniu zajęć. Studentom pierwszego roku oceny nie będą przepisywane, jeżeli przedmiot nie był zrealizowany na tym samym kierunku w tym samym trybie na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.

8. Forma egzaminu podana jest do wiadomości studentów w przewodniku dydaktycznym dla danego kierunku i roku studiów.

9. Posiadanie certyfikatu z języka obcego, oceny z lektoratu na innym kierunku studiów w WUM lub innej uczelni nie zwalnia z uczęszczania na zajęcia przewidziane programem studiów na aktualnym kierunku studiów.

10. W przypadku przeniesienia zajęć w tryb online, zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym wcześniej planem w formie spotkań wideo, podczas których zarówno wykładowca jak i studenci mają włączone kamery internetowe. Niewłączenie kamery podczas zajęć oznacza nieobecność studenta na zajęciach.

11. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem będą rozstrzygane indywidualnie przez kierownictwo SJO.

SKALA OCEN
ZALICZENIA i EGZAMINY
(w %)

91%-100% -----	5 (bardzo dobry)
86%-90,99% ---	4.5 (ponad dobry)
80%-85,99% ---	4 (dobry)
70%-79,99% ---	3.5 (dość dobry)
60%-69,99% ---	3 (dostateczny)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich